نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
دوره نهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۴، صفحات ۳۵۱ تا ۳۵۴

بیانیه

بررسی تحولات و حوادث کشور در سال ۱۴۰۴*

سیدعلیرضا مرندی*[۱]

۱. ***نویسنده مسئول**: استاد ممتاز دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران، alirezamarandi_md@yahoo.com

دریافت مقاله: پذیرش مقاله:

مقدمه

بیانیه یکصدوپانزدهمین جلسه مجمع عمومی فرهنگستان علوم پزشکی در زمستان ۱۴۰۴ به موضوع «بررسی تحولات و حوادث کشور در سال ۱۴۰۴» اختصاص داشت که قرار بود پس از اعمال اصلاحات پیشنهادی اعضای مجمع، ویراست نهایی آن در جلسه مجمع عمومی مورخ ۱۴ اسفند ۱۴۰۴ منتشر گردد. در تاریخ ۹ اسفند ۱۴۰۴ و در ماه مبارک رمضان، رژیم تروریست صهیونیستی با مشارکت رژیم جنایتکار آمریکا حمله گسترده‌ای را به کشور جمهوری اسلامی ایران شروع نمودند که در آغازین روز این حمله ددمنشانه، رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه قدس سره به همراه تعدادی از بستگان و جمعی از فرماندهان عالی‌رتبه به شهادت رسیدند. به‌دنبال شرایط جنگی، جلسه مجمع عمومی فرهنگستان علوم پزشکی لغو گردید. با امدادهای خداوند متعال و در سایه توجهات حضرت ولیعصر عج‌ا... و به پشتوانه حضور ملت مقاوم ایران اسلامی، دشمن زبون که قصد داشت در چند روز اول،جنگ را با از بین بردن نظام جمهوری اسلامی ایران به پایان برساند نتیجه معکوس گرفت و در باتلاقی فرو رفت که رهایی از آن بسیار سهمگین شد. خبرگان رهبری پس از گذشت یک هفته از عروج امام شهید، سومین رهبر نظام جمهوری اسلامی ایران را بر گزیدند و بدین ترتیب شجره طیبه انقلاب اسلامی کماکان به رشد و تعالی خود در جهان پر از ظلم و جور ادامه می دهد.

در ادامه متن بیانیه مجمع عمومی زمستان ۱۴۰۴ که مربوط به بررسی تحولات و حوادث سال جاری تا قبل از جنگ رمضان می‌باشد تقدیم می‌شود. و سپس پیام‌های ریاست محترم فرهنگستان علوم پزشکی به مناسبت شهادت رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای قدس سره و نیز به مناسبت رهبری حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای حفظه‌الله به استحضار خوانندگان محترم می‌رسد.

سال ۱۴۰۴ در حالی روبه پایان می‌رود که کشور شاهد پاره‌ای از تحولات و حوادث گوناگون در حوزه‌های سیاسی، نظامی، اقلیمی، اجتماعی، اقتصادی و امنیتی (نظیر استمرار تحریم‌های ظالمانه، انواع تهدیدها و دشمنی‌ها در سطح بین‌الملل، جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، خشکسالی، فتنه کودتاگونه آمریکایی و امید به تجزیه جغرافیای کشور) بود که همه می‌توانست سلامت و امنیت جامعه را تهدید نماید. با توجه به اعتماد مردم به نظام مقدس و حضور آنان در عرصه انقلاب اسلامی، به سرعت همه بسیج شدند تا با اتحاد و یکپارچگی و عزم و تلاش روزافزون به مقابله با این تهدیدهای بزرگ برخیزند. این در حالی است که با گذشت ۴۷ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی ایران کماکان با وجود دشمنی‌ها و تحریم‌های ظالمانه تحمیلی آمریکا و هم پیمانان و دنباله‌روهای غربی‌اش توانسته است که با عنایت الهی و پشتوانه ملت و اتکا به خود کماکان در برابر زورگویی استکبار بایستد و به مسیر تعالی خود ادامه دهد.

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران ضمن تأکید بر لزوم تبعیت مستمر از فرامین و توصیه‌های مقام معظم رهبری و نصب‌العین قرار دادن تمامی آنها، انتظار دارد مسئولان و دست‌اندرکاران نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران علاوه بر حفظ وحدت و پرهیز از هرگونه دودستگی و تقابل با همتی مضاعف، تلاش خستگی ناپذیر برای اصلاح امور و به‌ویژه

* مجمع عمومی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، زمستان ۱۴۰۴

Please cite this article as:

Copyright: © Iranian Journal of Culture and Health Promotion. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

رسیدگی به وضعیت اقتصادی و معیشت و امنیت غذایی مردم بکوشند و اطمینان حاصل کنند که وظایف خود را به طور کامل انجام داده‌اند. ضمن آنکه نکات زیر را در خصوص حوادث و بحران‌های سال جاری مورد تأکید قرار می‌دهد:

۱. با سپاس فراوان از ملت شریف و انقلابی بخصوص به خاطر پایمردی‌ها و تلاش‌ها برای حفظ نظام مقدس و استقلال کشور، همه گونه سختی‌ها را تحمل کرده و هرچه دشمنان خارجی بیشتر تهدید کردند، مردم عزیزمان با حضور بسیار پررنگتری در راه‌پیمایی‌ها شرکت کردند و از جمله ۲۲ دی و به‌ویژه ۲۲ بهمن و همبستگی کامل خود را با نظام مقدس و آرمان‌های کشور نشان دادند. در مقابل چنین عظمت، همبستگی، ایثار و فداکاری ملت بزرگ و قدرتمند کشورمان، سر تعظیم فرود می‌آوریم.

۲. فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران در تبعیت از منویات مقام معظم رهبری، از مسئولان کشور به ویژه رئیس جمهور محترم که در چنین شرایط مهم بین‌المللی و داخلی، همچنان در بین مردم و با مردم حرکت کرده و در جهت رفع مشکلات اقتصادی و تأمین نیازهای معیشتی جامعه که بخش عمده‌ای از آنها ناشی از تحریم‌های ظالمانه و غیرانسانی دشمنان این مرز و بوم است، تلاش می‌کنند، قدردانی می‌نماید.

۳. آنچه مسئولان باید در این مسیر پرفرازونشیب بارها مدنظر قرار دهند، فرامین و توصیه‌هایی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی در برهه‌های خطیر از جمله بیانیه گام دوم انقلاب (که هم‌اکنون ۷ سال از صدور این بیانیه تاریخی می‌گذرد) تأکید فرموده‌اند:

- پایبندی مسئولان به شعارهای جهانی، فطری، درخشان و همیشه زنده‌ی انقلاب اسلامی (آزادی، اخلاق، معنویّت، عدالت، استقلال، عزّت، عقلانیّت، برادری) و کوشش برای تحقّق آنها
- جوانمردی و مروّت انقلابی و صداقت و صراحت و اقتدارو شجاعت در برابر زورگویان و گردنکشان و دفاع از مظلومان و مستضعفان
- استفاده از ظرفیت بالای نیروی انسانی و نسل جوان مؤمن و دانا و پُرانگیزه در امور، چرا که مدیران جوان، کارگزاران جوان، اندیشمندان جوان و فعّالان جوان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی خواهند بود؛
- مدیریت جهادی و اعتقاد به اصل «ما می‌توانیم» که عامل عزت و پیشرفت ایران در همه‌ی عرصه‌ها ست.
- احساس مسئولیت بیشتر در پیشبرد جهاد علمی. چرا که دانش، آشکارترین وسیله‌ی عزّت و قدرت یک کشور است و دشمن بدخواه و کینه‌توزاز جهاد علمی ما به شدّت بیمناک است.
- تمرکز بر توسعه معنویّت و اخلاق که جهت‌دهنده‌ی همه‌ی حرکت‌ها و فعّالیّت‌های فردی و اجتماعی و نیاز اصلی جامعه است.
- پیگیری و اجرای برنامه‌های سیاست اقتصاد مقاومتی توسط همه‌ی بخش‌های دولت از جمله حوزه سلامت بسیاری از معضلات کنونی دولت را می‌تواند برطرف نماید.
- عدالت و مبارزه با فساد که هر دو لازم و ملزوم یکدیگرند. وجود «پیوست عدالت» در لوایح قانونی و تصمیمات دولت در دیدار مقام معظم رهبری با دولت مورد تأکید قرار گرفت. بنابر توصیه ایشان اگر اجرای هر برنامه‌ای موجب افزایش فاصله‌ی طبقاتی می‌شود، آن بخش از برنامه حذف شود. در حوزه سلامت با اولویت پیشگیری بر درمان، برنامه‌هایی که باعث افزایش غیرضروری هزینه‌ها و پرداخت از جیب می‌شود باید حذف شوند. از شعارهای مهم رئیس جمهور محترم این است که باید همه بر سر یک سفره بنشینند و از یک سفره استفاده کنند. آنچه که در حوزه سلامت موجب تحقق عدالت می‌شود اجرای کامل سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری است که با گسترش و تکمیل شبکه بهداشتی درمانی کشور و اجرای کامل برنامه پزشکی خانواده محله محورو با همکاری بین بخشی برای رسیدگی به عوامل اجتماعی سلامت می توان به عدالت در این حوزه دست یافت.

۴. از آنجا که جنگ روانی و عملیات رسانه‌ای دشمن می‌تواند بخش‌هایی از جامعه، به‌ویژه نسل جوانرا دچار ابهام و حتی خطای شناختی کند، فرهنگستان علوم پزشکیبر موارد زیر تأکید می‌کند:

- توجه سریع‌تر و دقیق‌تر به خواسته‌ها، نیازها و اعتراضات جامعه در چارچوب اصل ۲۷ قانون اساسی
- با عنایت به اینکه فضای مجازی، عمدتاً در مسیر ایجاد و تشدید نارضایتی‌های مردم و تضعیف سرمایه اجتماعی نظام بکار گرفته می‌شود، لذا نظارت هدفمند بر فضای مجازی، به‌مثابه ابزار حفاظت اجتماعی، برای کاهش بدآموزی‌ها و رفتارهای خشونت‌آمیز در میان جوانان ضروری است.
- در هنگامه بحران، همه ابعاد سلامت جامعه اعم از جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی اسلامی در معرض آسیب است. از آنجا که متأسفانه حتی در شرایط عادی هم به ابعاد سلامت روان و سلامت معنوی اسلامی کمتر توجه می‌شود، در بحران‌ها می‌تواند از ثبات و استحکام جامعه بکاهد و به امنیت آسیب برساند. لذا تأکید می‌شود که در ارزیابی سیاست‌ها و برنامه‌های کلان کشور، باید از سلامت معنوی اسلامی و به‌ویژه سلامت روان به عنوان سرمایه اجتماعی حراست نمود.
- در جنگ‌های ترکیبی و بحران های مشابه آنچه در سال‌های اخیر، کشور ما شاهد آن بوده است و در آینده نیز قابل انتظار است ارتقای سلامت روان و تاب‌آوری اجتماعی باید به‌عنوان یک اولویت امنیت ملی تلقی شود.
- برای دستیابی به اهداف فوق، تحول درنظام آموزش عالی به خصوص آموزش سلامت و ادغام نظام‌مند مؤلفه‌های سلامت روان و سلامت

معنوی اسلامی، اخلاق و معنویت در نظام آموزشی کشور ضروری است.

۵. فرهنگستان علوم پزشکی معتقد است که رسانه‌های جمعی و به‌خصوص رسانه ملیدر ارتقاء آگاهی، دانش و توانمند نمودن جامعهآنگونه که شایسته است نقش خود را ایفا نکرده و بین عملکرد فعلی و نیازهای جامعه، فاصله عمیقی مشاهده می‌شود. این دغدغه به معنای نادیده گرفتن تلاش و دلسوزی مسولان امر نیست ولی رسانه‌های رسمی و اثرگذار، به خصوص رسانه ملی لازم است موارد پیشنهادی زیر را مد نظر قرار دهند:

- در رخدادهای امنیتی یا اجتماعی، توصیه می‌شود تا اتاق‌های فکر برای تصمیم مشترک با حضور نمایندگان صاحبنظر از حوزه سلامت، علوم اجتماعی و رسانه تشکیل شود.
- ضمن رعایت آزادی مسئولانه بیان، نقش تعیین‌کننده‌ای در تقویت امید اجتماعی، کاهش اضطراب عمومی، جلوگیری از قطبی‌سازی و افزایش اعتماد عمومی داشته باشند. برای این مهم لازم است در شرایط بحران، با هماهنگی نهادی و رویکرد علمی- اخلاقی عمل نمایند. أصحاب رسانه باید متعهد باشند تا اطلاع‌رسانی در بحران‌ها را مبتنی بر دقت علمی، صداقت، امیدآفرینی و مسئولیت اجتماعی انجام دهند. رسانه ملی در مواقع بحران، مکلف است شرایط برای ارتباط مستقیم، شفاف و مستمر مسئولان رسمی با مردم را فراهم کند تا از گسست‌های ارتباطی جلوگیری شود.فقدان ارتباط شفاف و پیش‌دستانه با جامعه، احتمال شکست اجرایی سیاست‌های اصلاحی را به‌طور معناداری افزایش می‌دهد.
- اطلاع‌رسانی در بحران، باید بخشی از عملیات امنیت ملی تلقی شود واز چند صدایی کنترل نشده پرهیزگردد. از جمله مواردی که در بحران‌های اخیر و به خصوص جنگ ۱۲ روزه اثرات مخرب خود را نشان داد، دعوت و تریبون دادن به افراد فاقد صلاحیت‌های لازم در کسوت کارشناس و صاحب‌نظر بود که اغلب موجب انتقال اطلاعات نادرست و بعضاً متناقض می‌شد و بدون توجه به نیت کارشناس، آثار تخریبی داشت. شیوه درست این است که شرایط و امکان همکاری رسانه‌ها با متخصصان عالم، متعهد و صاحبنظر سلامت روان و علوم اجتماعی برای تولید محتوای آگاه‌ساز تقویت شود.

۶. در میان جمع خادمان به ملت شهیدپرور میهن عزیزمان، خادمان حوزه سلامت یکی از سخت‌کوش‌ترین و حساس‌ترین وظایف را در بحران‌ها برعهده داشته‌اند. تاریخ کشورمان در نزدیک به نیم قرن اخیر، حضور خالصانه خادمان حوزه سلامت را در دوران پیروزی انقلاب اسلامی، جنگ تحمیلی ۸ ساله، دوران همه‌گیری کرونا، جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، حوادث طبیعی زلزله و سیل و نیز در امداد و درمان مجروحان و آسیب‌دیدگان و به‌ویژه رسیدگی بهداشتی درمانی به مناطق محروم را گواهی می‌دهد. این خدمات خالصانه، حوزه سلامت را در رتبه بالای اعتماد ملی و مردمی در کنار دیگر مشاغل خدماتی قرار داده است که خود بیانگر زحمات مخلصانه این عزیزان است. فرهنگستان علوم پزشکی از خادمان حوزه سلامت که در کنار مردم عزیزمانبه ویژهدر حوادث و فتنه‌های اخیر، فارغ از هرگونه ملاحظه واینکه مصدوم و مجروح در چه جبهه‌ای قرار داشته است، به وظایف اخلاقی حرفه‌ای خود عمل نموده و برخی حتی متحمل خسارت‌هایی نیز شده‌اند تشکر و قدردانی می‌نماید و برای عده‌ای از این عزیزان که در راه سرفرازی میهن عزیزمان به شهادت رسیده‌اند، رحمت واسعه الهی را مسئلت می‌نماید.

در پایان فرهنگستان علوم پزشکی همچنان آماده هرگونه همکاری و همفکری با دولت محترم، نهادها و سازمان‌ها در راستای تأمین نیازها و رفع مشکلات کشور به‌ویژه حوزه سلامت بوده و از خداوند متعال برای ملت عزیز ایران سلامتی، سربلندی، سرافرازی و پیروزی در همه عرصه‌ها مسئلت می‌نماید.

Statement

Assessment of Evolutions and Incidentsin Iran in 2026